

Eindrapport

NATUURTOETS GEBIEDSBESCHERMING NATUUR UITBREIDING WAGENINGEN

Adviesbureau

Mertens

Eindrapport

NATUURTOETS GEBIEDSBESCHERMING NATUUR UITBREIDING WAGENINGEN

augustus 2009

In opdracht van:
Bouwfonds
Postbus 1
3800 AA Amersfoort

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456
E: info@adviesbureau-mertens.nl
I: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2009.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	2
1.1 INLEIDING	2
1.2 HET PLANGEBIED	2
1.3 PLANSITUATIE.....	3
1.4 DOELSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK	3
1.5 OPBOUW RAPPORT	3
2 NATUURBESCHERMING	4
2.1 ALGEMEEN	4
2.2 HABITAT- EN VOGELRICHTLIJN.....	4
2.3 NATUURBESCHERMINGSWET	4
2.4 PROVINCIAAL BELEID.....	5
3 BEOORDELING EN TOETSING.....	6
3.1 HABITATRICHTLIJN	6
3.2 VOGELRICHTLIJN	8
3.3 NATUURBESCHERMINGSWET	9
3.4 PROVINCIAAL BELEID.....	9
4 SAMENVATTENDE CONCLUSIE EN EIND CONCLUSIES	11
4.1 SAMENVATTENDE CONCLUSIE.....	11
4.2 EINDCONCLUSIE	11
GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	12
 BIJLAGEN	
1. Ligging Speciale Beschermingszone Neder-Rijn ter hoogte van Amerongen	
2. Ligging Speciale Beschermingszone Veluwe	
3. Ligging Speciale Beschermingszone Binnenveld	

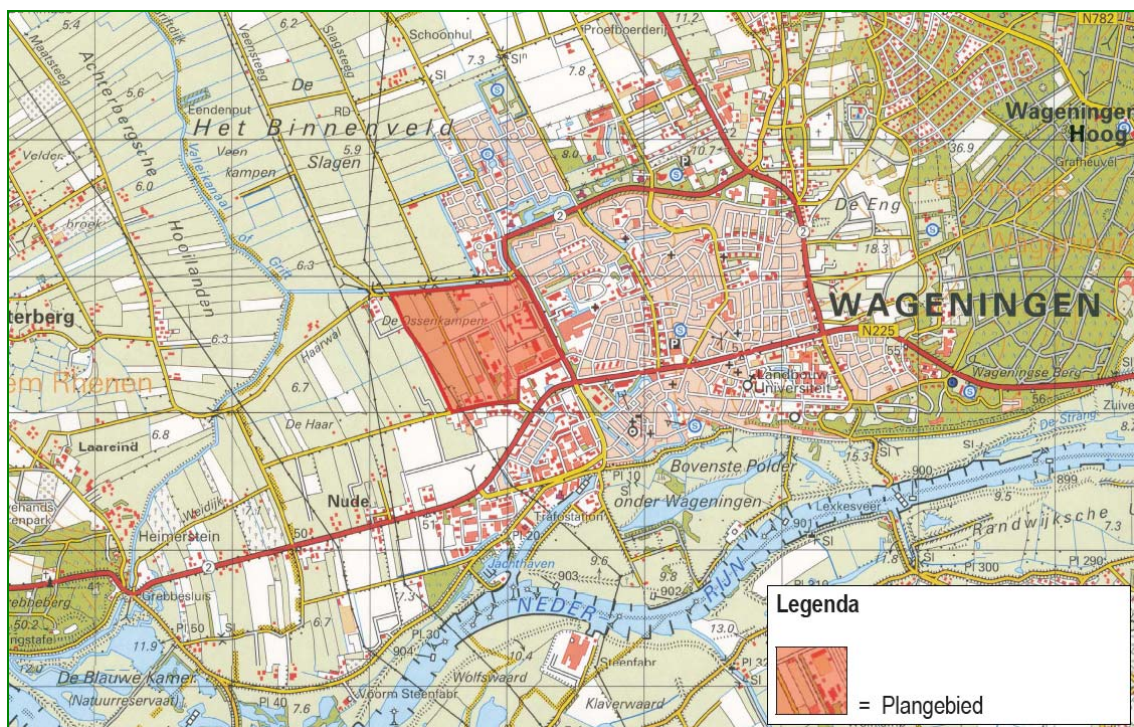
1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Er is het voornemen om Wageningen uit te breiden naar het westen (zie figuur 1). In de (ruime) omgeving van deze uitbreidingslocatie komen natuurgebieden voor. Op grond hiervan heeft het Bouwfonds te Amersfoort aan Adviesbureau Mertens BV uit Wageningen gevraagd om aan te geven of op deze gebieden een effect kan ontstaan en om bij het eventueel voorkomen hiervan aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van deze verkenning gepresenteerd.

1.2 Het plangebied

Zoals reeds aangegeven is de stedelijke uitbreiding voorzien naar het westen gepland. In figuur 1 wordt de globale ligging weergegeven.

Figuur 1. Globale ligging van het stedelijk uitbreidingsgebied te Wageningen.

De uitbreiding grenst aan het Binnenveld, een landelijk gebied. De uitbreiding is daarnaast gelegen in de nabijheid van de uiterwaarden van de Rijn. Aan de (zuid)oostzijde van Wageningen is daarnaast de Veluwe gelegen.

1.3 Plansituatie

De plannen bestaan uit de aanleg van een woonwijk met bijbehorende voorzieningen. Het betreft een plan van ca. 1000 woningen en uitbreiding t.b.v. bedrijvigheid met ca. 5 ha. In het kader van de watertoets en als uitloopegebied van Wageningen is aan de noordzijde van de uitbreiding waterberging voorzien. Het plan zal waterneutraal worden gerealiseerd met landschappelijke afronding. De verkeersafwikkeling vindt plaats naar het oosten.

1.4 Doelstellingen van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het weergeven van de consequenties van de ontwikkeling op omliggende beschermde natuurgebieden.

Gelet op de opdracht genoemd in de eerste alinea van de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Bevindt de uitbreidingslocatie zich in of nabij een beschermd natuurgebied?
2. Welke gebieden ondervinden eventuele nadelen van de plansituatie?
3. Hoe dient te worden omgegaan met eventuele negatieve effecten van de wettelijk beschermde gebieden?

1.5 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over de groene gebiedsbescherming komen achtereenvolgens aan de orde:

- Een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde gebieden.
- Een beoordeling van de effecten op beschermde gebieden.

2 NATUURBESCHERMING

2.1 Algemeen

De natuurbescherming is in Nederland wettelijk geregeld via een soortbescherming en een gebiedsbescherming. Voor de toetsing aan de soortbescherming wordt naar elders verwezen. Gebiedsbescherming wordt onder andere geregeld via Vogel- en Habitatrichtlijn. De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn geïntegreerd in de nationale wetgeving via de Natuurbeschermingswet. Het beleid van de Provincie Gelderland is daarnaast gericht op de bescherming van gebieden en verbindingen tussen deze gebieden door middel van de Ecologische Hoofdstructuur.

2.2 Habitat- en Vogelrichtlijn

Artikel 6, lid 3 van de Habitatrichtlijn luidt: "Voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante (cumulatieve effecten) gevolgen kan hebben voor zo'n gebied, wordt een passende beoordeling gemaakt van de gevolgen voor het gebied, rekening houdend met de instandhoudingdoelstellingen van dat gebied". Gelet op het voorgaande geven bevoegde instanties slechts toestemming voor de uitvoering van werkzaamheden in of in de nabijheid van zo'n gebied nadat zij de zekerheid hebben gekregen dat het de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten. De aanwijzing heeft plaatsgevonden op basis van kwalificerende soorten en habitattypen. Een toetsing dient zich op de kwalificerende soorten en habitattypen te richten.

De Vogelrichtlijn dateert van 2 april 1979 (Richtlijn 79/409/EEG van de raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand, pbEG L103 25/04/1979). De aanleiding voor deze richtlijn was de constatering, dat een groot aantal in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de Europese Gemeenschap een achteruitgang in populatie vertoont en dat deze achteruitgang een ernstige bedreiging vormt voor het behoud van het natuurlijk milieu vanwege de dreigende versterking van het biologisch evenwicht.

De Vogelrichtlijn verplicht de lidstaten van de Europese Unie de instandhouding te garanderen van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de lidstaten waarop het Europees verdrag van toepassing is. Alle speciale beschermingszones zijn aangewezen op basis van twee criteria:

- Het één van de vijf criterium: een gebied kan worden aangewezen wanneer het op basis van kwantitatieve criteria voor één of meer soorten uit bijlage 1 van de Vogelrichtlijn bij de vijf belangrijkste gebieden van Nederland behoort. Deze bijlage omvat 181 soorten (versie van 1997) waarvan er voor Nederland 44 relevant zijn.
- Het één procent criterium: een gebied is geselecteerd wanneer regelmatig minstens één procent van de biogeografische populatie van een soort in het gebied aanwezig is.

De gebieden van de Vogel- en Habitatrichtlijn vormen een Europees netwerk van gebieden, het zogenaamde Natura-2000 netwerk. Door dit netwerk wordt de kans verkleind op het uitsterven van planten- en diersoorten.

2.3 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet dateert uit 1968. De wet beoogde het geven van een wettelijke bescherming aan terreinen en wateren met bijzondere natuur- en landschapswaarden. Het gaat vaak om gebieden met zeldzame dier- en plantensoorten. Naast het voorkomen van zeldzame dier- en plantensoorten kan de

ontstaansgeschiedenis, de bodemopbouw of het landschappelijk schoon van betekenis zijn om een gebied aan te wijzen in het kader van de Natuurbeschermingswet.

In 1988 is een nieuwe Natuurbeschermingswet tot stand gekomen die zich in tegenstelling tot de oude wet alleen op gebiedsbescherming richt. In deze nieuwe wet bleek echter onvoldoende rekening gehouden met de Vogel- en Habitatrichtlijn. In 2001 is er daarom een wetsvoorstel aangeboden aan de Tweede kamer om opnieuw de Natuurbeschermingswet van 1988 te wijzigen. De eerste kamer heeft op 18 januari 2005 de gewijzigde natuurbeschermingswet aangenomen. Deze wetswijziging is op 1 oktober 2005 in werking getreden. Op deze manier zijn de Vogel- en Habitatrichtlijn geïntegreerd in het nationale recht en verdwijnen de Vogel- en Habitatrichtlijn naar de achtergrond. Met de komst van de nieuwe natuurbeschermingswet zijn instandhoudingdoelstellingen opgesteld.

2.4 Provinciaal beleid

De Nota Ruimte is de naam van een nota die het Nederlands kabinet op 27 april 2004 presenteerde. In de nota wordt de toekomstige inrichting van Nederland besproken. Deze nota is op 27 februari 2006 in werking getreden. Het locatiebeleid wordt in deze nota gedecentraliseerd. Provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de invulling. De provincie Gelderland heeft haar ruimtelijk beleid vastgelegd in het Streekplan Gelderland 2005. Het is in september 2005 van kracht geworden en geldt nog steeds, ook onder de Nieuwe Wet op De Ruimtelijke Ordening (nWRO) die sinds juli 2008 van kracht is omdat het overgangsrecht van toepassing is, het Streekplan heeft de status van structuurvisie gekregen. In het plan is een groen-blauw netwerk aangegeven van natuurgebieden en verbindingen daartussen, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Volgens het Streekplan geldt binnen de EHS de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat een ruimtelijk plan niet mag worden uitgevoerd als de wezenlijke kenmerken of waarden van de EHS worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn of er sprake is van reden van groot openbaar belang. De te beschermen en te behouden wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS zijn door Gedeputeerde Staten in de Streekplanuitwerking “Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS” (13 december 2006 vastgesteld). Voor waardevolle landschappen buiten de EHS en buiten “waardevolle open gebieden” geldt het “ja, mits-regime” volgens de Streekplanuitwerking “kernkwaliteiten waardevolle landschappen” (3 juli 2007 vastgesteld). Onder de waardevolle landschappen vallen onder andere de Veluwe, de Graafschap, Winterswijk, de Gelderse Poort, het Riviereengebied, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en Eemland Arnhem.

Als voldaan is aan de “nee, tenzij”-benadering voor een plan dat een negatief effect heeft op de EHS is compensatie van belang volgens de Streekplanherziening “Herbegrenzing EHS”. De vaststelling voor die herbegrenzing is vastgesteld door de Provinciale Staten vergadering van maart 2009, Gedeputeerde Staten hebben het definitief ontwerp met statenvoorstel en commentaarnota op 18 november 2008 vastgesteld. Daarin worden de volgende compensatieverhouding weergegeven: 1:1 (100%), 1:1½ (133%), 2:3½ (166%) voor makkelijk naar moeilijk vervangbare natuur, of eventueel maatwerk in bijzondere situaties. Deze compensatie zal naar verwachting ter zijner tijd worden opgenomen in een provinciale verordening.

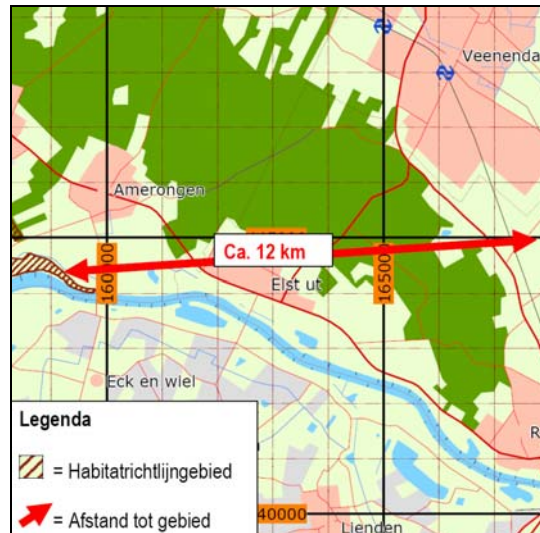

3 BEOORDELING EN TOETSING

3.1 Habitatrichtlijn

Uiterwaarden Rijn

De uiterwaarden ten zuidwesten van Amerongen zijn aangemeld als Habitatrichtlijngebied. De aanmelding vond plaats voor drie vissoorten (zee- en rivierprik, grote modderkruiper) en kamsalamander. Dit gebied ligt op meer dan 10 km afstand van de uitbreiding van Wageningen en derhalve worden op voorhand effecten uitgesloten. Aangezien effecten als gevolg van de afstand op voorhand worden uitgesloten, worden de instandhoudingsdoelstellingen voor de kwalificerende soorten van de Habitatrichtlijn van de Uiterwaarden Neder-Rijn tevens niet beïnvloedt.

Figuur 2. Ligging Habitatrichtlijngebied Neder-Rijn.

Kolland & Overlangbroek

Direct ten noorden van het Habitatrichtlijngebied in de uiterwaarden bij Amerongen is Habitatrichtlijngebied Kolland & Overlangbroek gelegen. Dit gebied is aangewezen wegens het voorkomen van vochtige aluviale bossen. Gelet op de afstand tot de geplande uitbreiding worden effecten uitgesloten.

Veluwe

De Veluwe is vanuit de Habitatrichtlijn aangemeld voor 12 habitattypen en zeven soorten. Een overzicht voor de kwalificerende habitattypen en – soorten staat weergegeven in tabel 1.

Tabel 1. Kwalificerende habitattypen en kwalificerende soorten voor de Speciale Beschermingszone Veluwe. Per habitatype of soort wordt de code van het Natura 2000 netwerk gegeven.

Code	Habitatype
2310	Psammofiele heide met Struikhei (<i>Calluna</i>) en Stekelbrem (<i>Genista</i>)
2320	Psammofiele heide met Struikhei (<i>Calluna</i>) en Kraaihei (<i>Empetrum nigrum</i>)
2330	Open grasland met Buntgras en Struisgrassoorten (<i>Corynephorus</i> en <i>Agrostis</i> -soorten) op landduinen
4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Dophei (<i>Erica tetralix</i>)
3130	Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot de Oeverkruid-orde (<i>Littorelletalia uniflorae</i>) en/of Dwergbiezen-klasse (<i>Isoëto-Nanojuncetea</i>)
3160	Dystrofe natuurlijke poelen en meren
5130	Jeneverbes (<i>Juniperus communis</i>)-formaties in heide of kalkgrasland
4030	Droge Europese heide
6230	*Soortenrijke heischrale graslanden, op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)
7150	Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Snavelbies-verbond (<i>Rhynchosporion</i>)
9190	Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met Zomereik (<i>Quercus robur</i>)
91E0	*Alluviale bossen met Zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>) en Es (<i>Fraxinus excelsior</i>) (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)

Vervolg tabel 1.

Code	Soort
1083	Vliegend hert
1096	Beekprik
1163	Rivierdonderpad
1042	Gevlekte witsnuitlibel
1318	Meervleermuis
1166	Kamsalamander
1831	Drijvende waterweegbree

* habitattypen en soorten die in de bijlagen van de Habitatrictlijn als prioritair zijn aangemerkt.

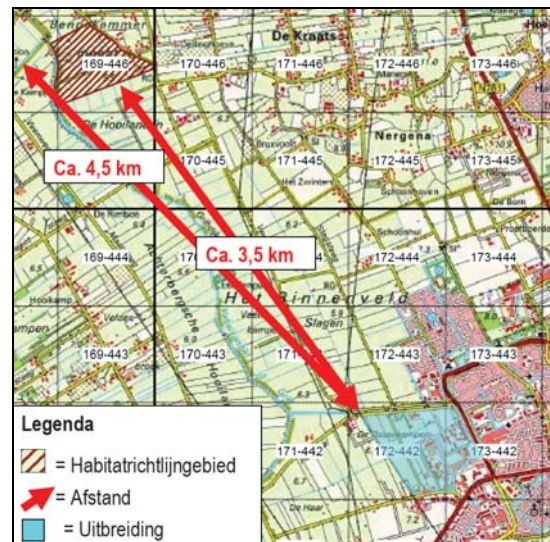
Tussen het plangebied van de uitbreiding in Wageningen en de grens tot de Veluwe is de stad Wageningen gelegen. De totale afstand bedraagt meer dan vijf kilometer. Gelet op deze afstand worden effecten op voorhand uitgesloten. Binnen het plangebied van de uitbreiding is ook geen van de kwalificerende soorten aangetroffen. Het plangebied vormt tevens geen leefgebied voor deze soorten. Aangezien effecten als gevolg van de afstand op voorhand worden uitgesloten en binnen de uitbreiding geen leefgebied is, worden de instandhoudingsdoelstellingen voor de kwalificerende soorten van de Habitatrictlijn van de Veluwe tevens niet beïnvloed.

Figuur 3. Ligging Habitatrictlijngebied Veluwe.

Binnenveld

Het Binnenveld (voorheen Bennenkomse Meent) bestaat uit een tweetal blauwgraslandreservaten in het zuidelijk deel van de Gelderse vallei, op de grens van Veenendaal en Ede. De Meent wordt gevoed door basenrijk kwelwater (afkomstig van de Veluwe) dat ervoor zorgt dat in het gebied gebufferde, schrale bodems aanwezig zijn. Het terrein heeft een venige bodem waarin plaatselijk zandopduikingen optreden en juist op deze zandopduikingen, waar basenrijk water via de capillaire werking een sterke opstijging kan vertonen, wordt blauwgrasland aangetroffen.

Figuur 4. Ligging Habitatrictlijngebied Binnenveld.

Tabel 3. Kwalificerende habitattypen voor de Speciale Beschermingszone Binnenveld. Per habitatype wordt de code van het Natura 2000 netwerk gegeven.

Code	Habitatype
H6410	Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige, of lemige bodem (blauwgrasland)
H7140(A)	Overgangs- en trilveen
H7230	Alkalisch laagveen (kalkmoerassen)

Aangezien de watertoevoer van het richtlijngebied het Binnenveld afkomstig is van de Veluwe zal de watertoevoer, in meer of mindere mate, onder het plangebied doorlopen. Het is derhalve van belang dat niet alleen waterneutraal wordt gebouwd maar dat ook maatregelen worden getroffen om de grondwaterstromingen en hoeveelheden van deze stromingen veilig te stellen. Als aan deze voorwaarde wordt voldaan dan worden geen effecten voorzien op de Speciale Beschermingszone Binnenveld. De Speciale Beschermingszone Binnenveld is afhankelijk van dit kwelwater. Als dit kwelwater ongehinderd kan blijven toestromen worden tevens geen effecten voorzien op de instandhoudingsdoelstellingen. Er zijn mogelijkheden voor de instandhouding en verdere ontwikkeling van Blauwgrasland en Overgangs- en trilveen alsmede de ontwikkeling van kalkmoerassen binnen de Ecologische verbindingszone (zie paragraaf 3.4).

3.2 Vogelrichtlijn

Uiterwaarden Rijn

Broedvogels

De uiterwaarden van de Neder-Rijn zijn aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn als broedgebied voor kleine zwaan, nonnentje, porselijnhoen, kwartelkoning en ijsvogel. Dit gebied ligt op ca. één kilometer afstand van het plangebied en wordt onder andere gescheiden door het bebouwingslint tussen Wageningen en De Nude. Gelet op deze afstand worden effecten op de kwalificerende broedvogelsoorten van de Neder-Rijn worden niet voorzien.

Niet broedvogels

De uiterwaarden van de Neder-Rijn zijn eveneens aangewezen voor 15 niet broedvogels (fuut, aalscholver, kolgans, grauwe gans, smient, kraakeend, pijlstaart, slobbeend, tafeleend, kuifeend, meerkoet, Kievit, grutto, wulp en oeverwaluw). Deze vogels maken gebruik van de uiterwaarden om aldaar te overwinteren (ruien, foerageren e.d.). Gelet op de aard van de plannen en de afstand worden effecten op de kwalificerende overwinterende vogelsoorten van de Neder-Rijn niet voorzien.

Veluwe

De Veluwe kwalificeert zich als Vogelrichtlijngebied voor de soorten: wespandief, zwarte specht, boomleeuwerik, grauwe klauwier, nachtzwaluw, duinpieper, ijsvogel, draaihals, roodborsttapuit en tapuit. De kwalificerende vogelsoorten zijn soorten die gebonden zijn aan bos en open, schrale gebieden. Alleen ijsvogel is gebonden aan water. Binnen de uitbreidingslocatie is geen oud bos gelegen en tevens geen schrale vegetaties. Wel komt binnen het gebied meer water. De realisatie van de plannen zal derhalve niet bijdragen aan de isolatie van de Veluwe. Tussen de uitbreidingslocatie en het plangebied is de stad Wageningen gelegen. Effecten van geluid en verstoring worden derhalve eveneens niet voorzien. Op basis hiervan worden directe en indirecte effecten op de kwalificerende soorten van de Veluwe uitgesloten.

Figuur 5. Ligging Vogelrichtlijngebied Veluwe en Uiterwaarden.

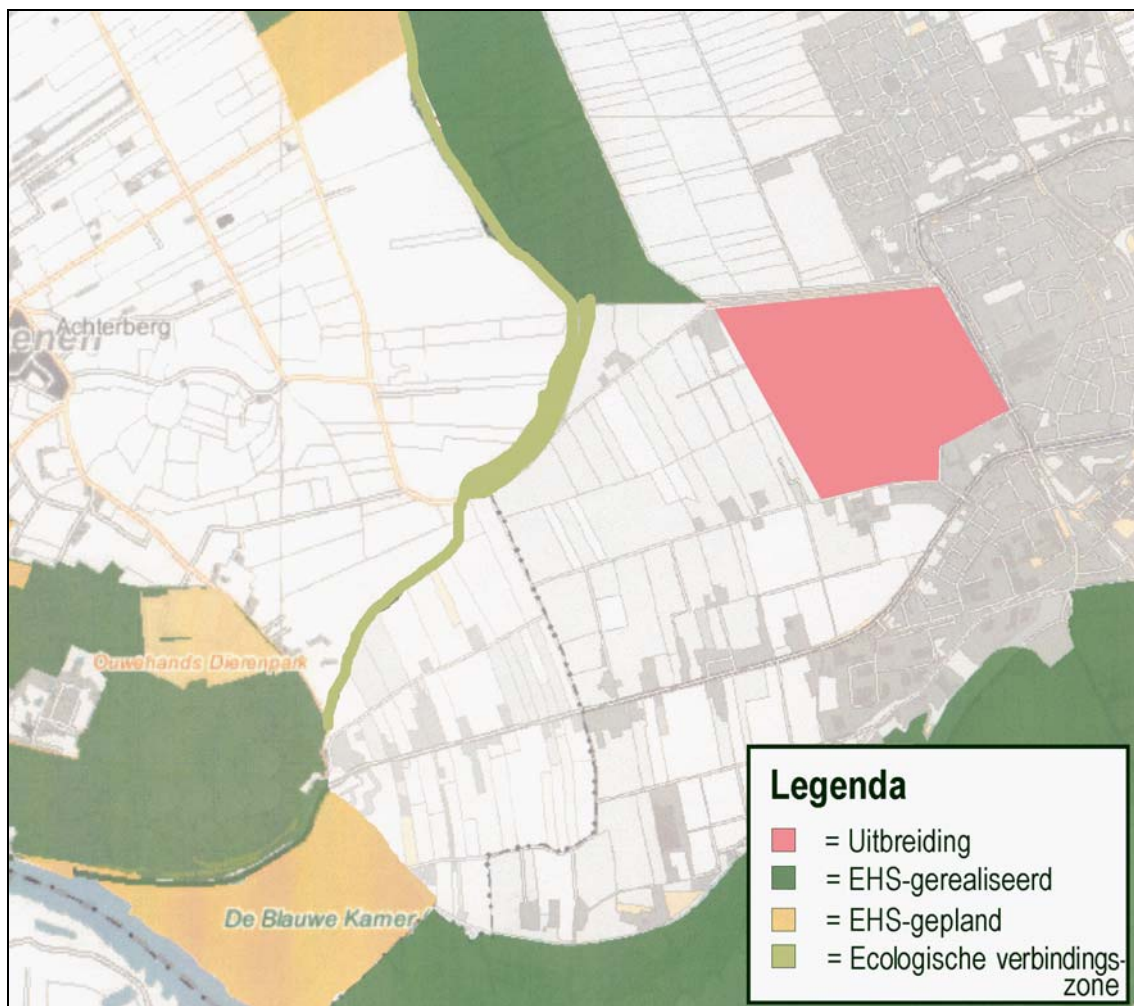
3.3 Natuurbeschermingswet

De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn geïntegreerd in het nationaal recht via de Natuurbeschermingswet. De begrenzing van de gebieden die vallen onder deze wet loopt voor de Veluwe, Uiterwaarden en het Binnenveld gelijk aan die van de Habitat- en Vogelrichtlijn. Op deze natura-2000 gebieden worden geen effecten voorzien als waterneutraal wordt gebouwd en grondwaterstromingen niet worden beïnvloed. Als aan deze voorwaarde wordt voldaan is een ontheffing in het kader van de Natuurbeschermingswet niet noodzakelijk.

3.4 Provinciaal beleid

De uiterwaarden van de Rijn en de Veluwe zijn aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Gelet op de afstand tot het plangebied en de ingeschatte effecten in paragraaf 3.2 en 3.3. worden geen effecten voorzien op deze EHS-gebieden.

De uitbreidingslocatie is wel gelegen in de directe nabijheid van de EHS die zich uitstrekt over de grens van de Provincie Utrecht – Gelderland die van noord naar zuid loopt ten westen van de uitbreidingslocatie.

Figuur 6. Ligging en begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur ten opzicht van de globale ligging van de geplande uitbreiding van Wageningen.

Voor het Gelders deel betreft het EHS-natuur in de hoek Nieuwe Kanaal – Veensteeg, alsmede een ecologische verbindingszone vanaf deze hoek naar het zuiden, langs de provinciegrens (zie figuur 6). Aan de Utrechtse zijde loopt Ecologische Verbindingszone 12. Deze zone loopt van de Richtlijngebieden Het Binnenveld, via nieuw te realiseren natuur naar het zuiden om vervolgens via de Ecologische Verbindingszone 401 richting landgoed Remmerstein te lopen (gelegen ten noorden van Rhenen).

Uitgangspunt voor de inrichting van de Ecologische Verbindingszone 12 is het provinciale (Gelderse) model 'Kamsalamander'; een corridor met stapstenen, ingebed in een landschapszone. Natte elementen (poelen) zijn daarbij van essentieel belang. Dit model kamsalamander is weinig tot niet verstoringgevoelig. Als gevolg van de uitbreiding worden dan ook geen effecten voorzien op de Ecologische Verbindingszone. Naar verwachting zullen kleine aantallen mensen vanuit de uitbreiding het gebied inlopen en effecten van recreatie worden dan ook niet voorzien. Om eventuele effecten van licht te beperken wordt geadviseerd om spaarzaam om te gaan met licht aan de westzijde van de uitbreiding.

4 SAMENVATTENDE CONCLUSIE EN EIND CONCLUSIES

4.1 Samenvattende conclusie

Gebiedsbescherming is van toepassing als het plangebied in of nabij een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet en/of de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ligt. De uitbreiding van Wageningen ten westen van de stad is gelegen nabij de Veluwe en de uiterwaarden van de Rijn die beiden zijn aangewezen als speciale beschermingszone. Als gevolg van de omvang van de uitbreiding en de afstand op deze gebieden worden geen effecten voorzien op deze gebieden.

Direct ten westen van de uitbreidingslocatie, op de grens van de Provincie Gelderland en Utrecht is een Ecologische Verbindingszone gelegen waar tevens een tweetal gebieden van de speciale beschermingszone Binnenveld van de Habitatrichtlijn in zijn gelegen wegens de aanwezigheid van bijzondere en waardevolle kwelafhankelijke vegetaties. Het inrijingsgebied is de Veluwe en loopt derhalve onder/in de omgeving van de uitbreidingslocatie. Als grondwaterstromen niet worden beïnvloed worden op het richtlijng gebied Binnenveld geen effecten voorzien. Het niet beïnvloeden van de grondwaterstromen dient nader te worden onderbouwd. Als de grondwaterstromingen niet worden beïnvloed dan worden de instandhoudingsdoelstellingen tevens niet aangetast.

Effecten op de EHS worden tevens niet voorzien als aan de westzijde van de uitbreiding spaarzaam wordt omgegaan met licht. Een EHS-zone loopt van noord naar zuid via de Provinciegrens en grenst bijna aan de uitbreiding. Kleine aantallen mensen zullen de zone ingaan en hiervan zal geen effect uitgaan op de werking.

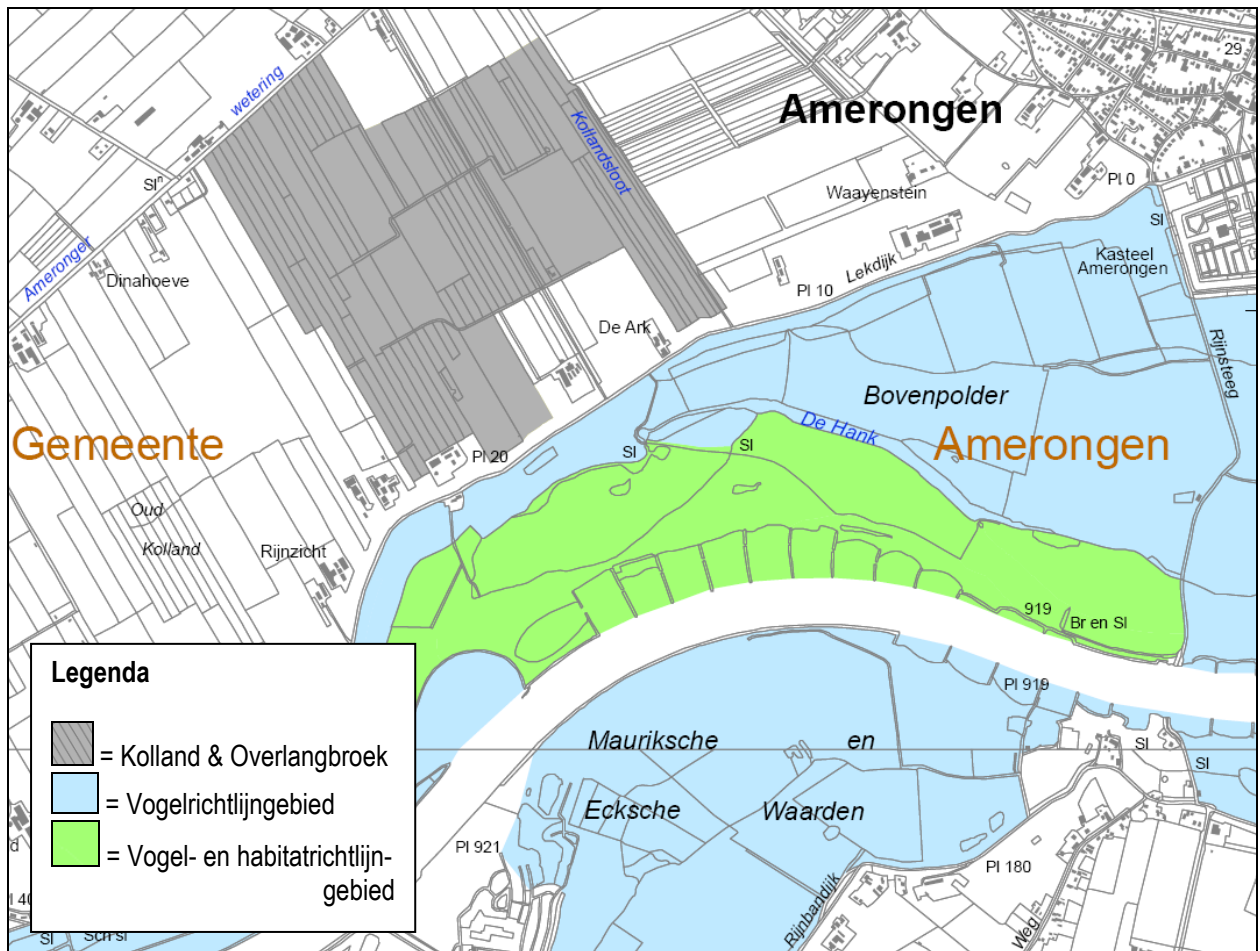
4.2 Eindconclusie

Als grondwaterstromingen niet worden beïnvloed in zowel de aanleg- als gebruiksfase worden geen effecten voorzien op beschermde gebieden en derhalve is een vergunning voor de plannen van de Natuurbeschermingswet niet vereist. Eveneens tast het plan het provinciaal beleid niet aan als aan de westzijde van de uitbreiding spaarzaam wordt omgegaan met licht.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

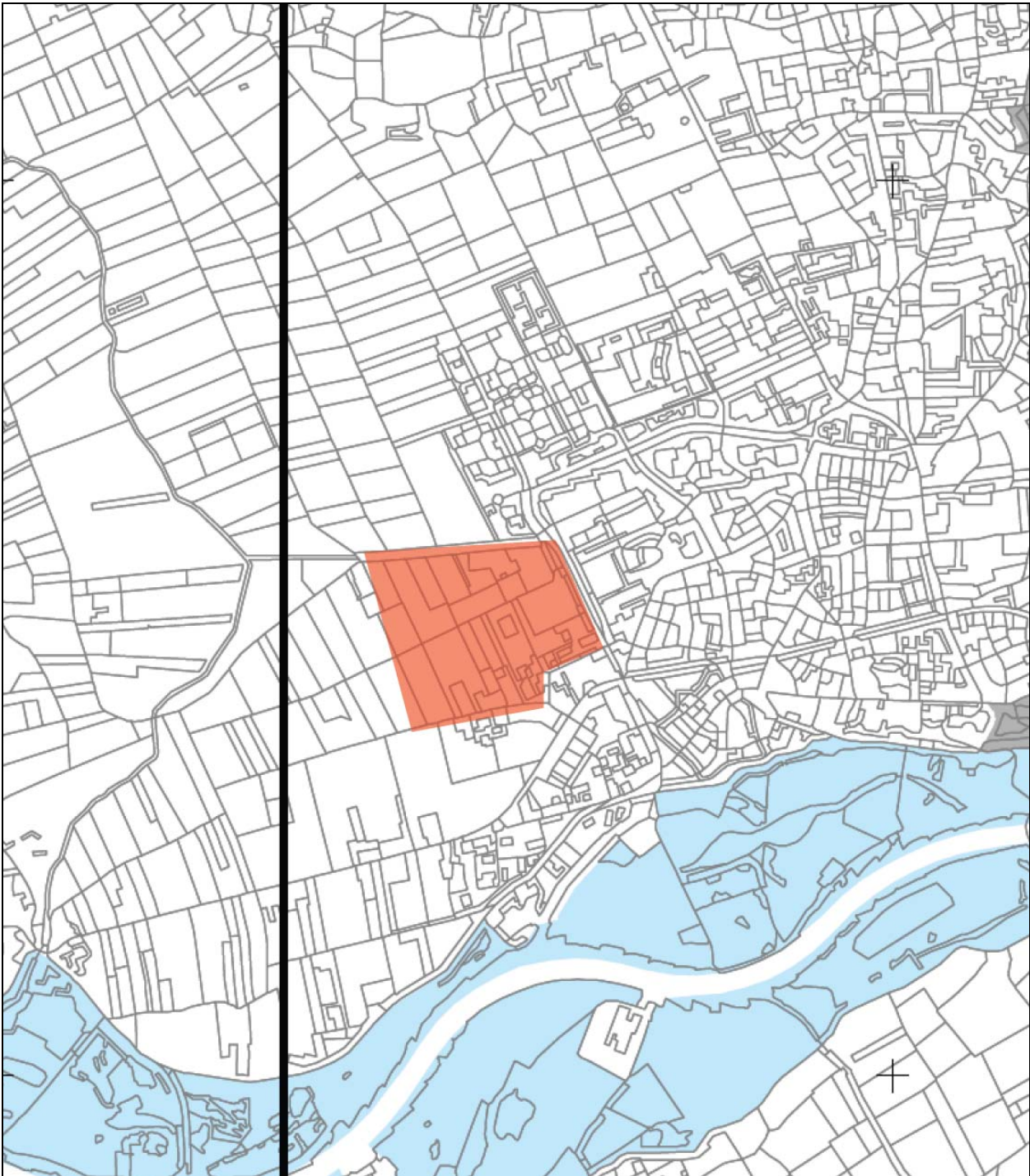
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ontwerp besluit Binnenveld. Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ontwerp besluit Veluwe. Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ontwerp besluit Neder-Rijn. Den Haag.

BIJLAGE 1. LIGGING SPECIALE BESCHERMINGSZONE NEDER-RIJN TER HOOGTE VAN AMERONGEN

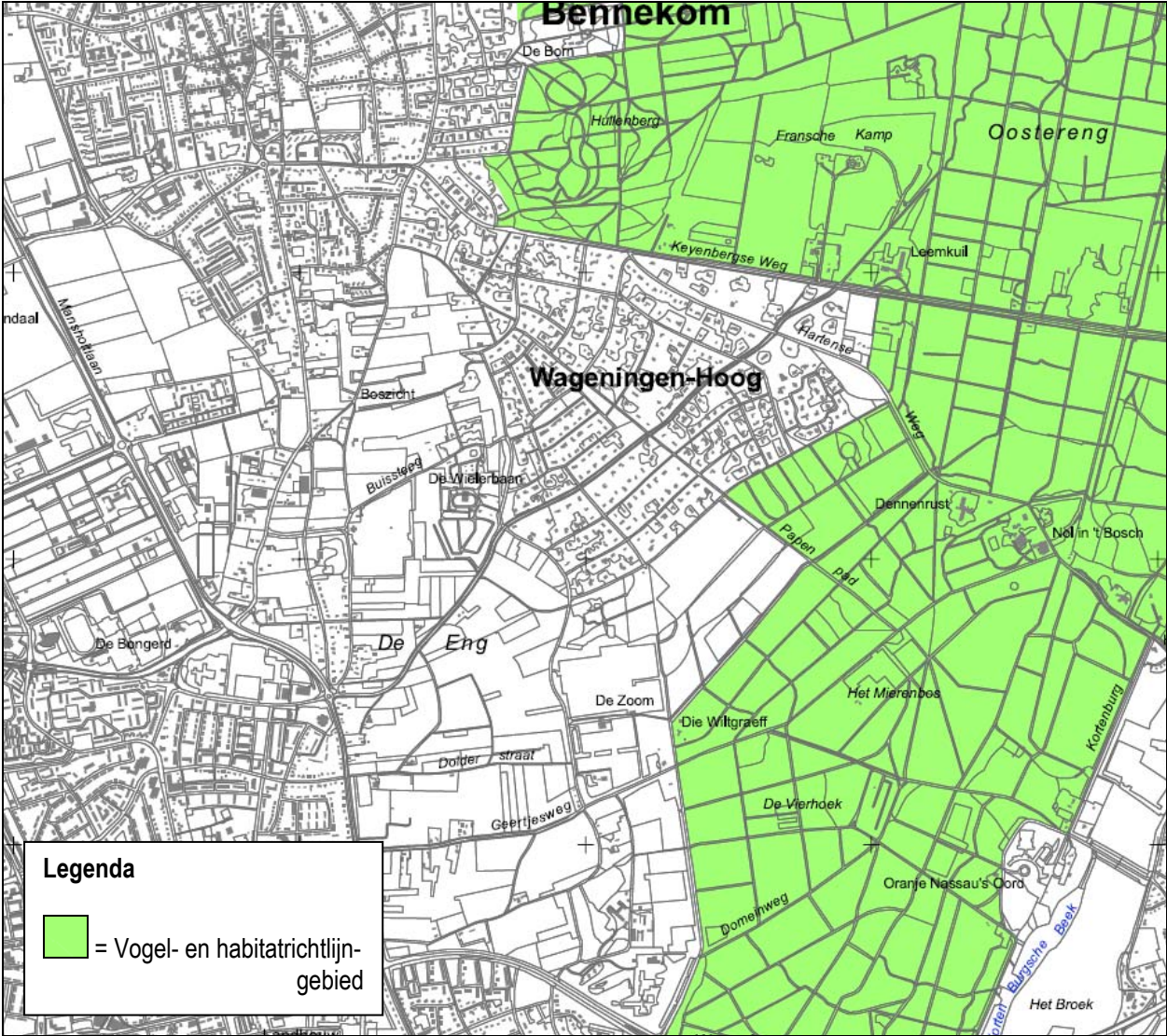

**BIJLAGE 1. LIGGING SPECIALE BESCHERMINGSZONE NEDER-RIJN
TER HOOGTE VAN WAGENINGEN**

BIJLAGE 2. LIGGING SPECIALE BESCHERMINGSZONE VELUWE

BIJLAGE 3. LIGGING SPECIALE BESCHERMINGSZONE BINNENVELD

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601